

Explozia prețurilor energiei electrice și gazelor naturale conduce la majorarea tarifelor serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare-epurare în Județul Galați începând cu 1 aprilie 2022

28.03.2022

I. Analiza impactului creșterii prețului energiei electrice și gazelor naturale asupra Operatorului APA CANAL S.A. Galați

Liberalizarea prețului la energia electrică și gazele naturale, a generat creșterea foarte mare a prețului de bază al acestor servicii. Impactul pentru APA CANAL S.A. Galați a însemnat creșterea pentru anul 2022 comparativ cu prețul de bază din anul 2021 cu **322%** la energia electrică și cu **638%** la gaze naturale.

Astfel, contractul de furnizare energie electrică pentru anul 2022 are o valoare de 45.352.510 lei (fără TVA), în timp ce valoarea acestuia în 2021 a fost de 15.895.778 lei (fără TVA). Contractul pentru furnizare gaze naturale numai pentru 3 luni ale anului 2022 (martie-mai) este în valoare de 508.136 lei (fără TVA), în condițiile în care în 2021 valoarea a fost de 308.457 lei (fără TVA) pentru întregul an (12 luni).

Concret, diferența între cheltuielile aferente lunii ianuarie 2022 și decembrie 2021 (rezultatul majorării prețului energiei electrice) este de aprox. 2 milioane lei. Pentru perioada februarie - martie 2022, chiar și în condițiile aplicării OUG nr.3/2022 privind plafonarea prețurilor finale la energia electrică și gaze naturale, tot avem cheltuieli suplimentare față de luna decembrie 2021 de cca. 2 milioane lei la energia electrică și cca. 200.000 lei la gazele naturale.

Rezultă astfel, pentru perioada ianuarie – martie 2022, o cheltuială suplimentară de cca. 4,2 milioane lei.

Din analiza cheltuielilor înregistrate de APA CANAL S.A. Galați comparativ cu veniturile estimate a fi realizate, rezulta că în scurt timp vom ajunge în imposibilitatea de a achita facturile de energie electrică și chiar în incapacitate de plată.

II. Consecințe:

A. RISC MAJOR ÎN FUNCȚIONARE

Intrarea Operatorului în incapacitate de plată conduce inevitabil la sistarea furnizării energiei electrice la captările de apă, stații de tratare și repompare apă și implicit la restricționarea/sistarea furnizării apei potabile către consumatori. În mod similar, există riscul sistării furnizării energiei electrice la stațiile de pompare apă uzată și la stațiile de epurare apă uzate, făcând imposibilă colectarea, pomparea și tratarea apei uzate deversate de către consumatori în rețeaua de canalizare, cu consecințe deosebit de grave asupra mediului și sănătății populației.

B. RISC MAJOR ÎN DERULAREA PROIECTELOR ÎN IMPLEMENTARE

Intrarea în incapacitate de plată pune în pericol atât implementarea proiectelor actuale finanțate din fonduri europene, cât și accesarea unor noi proiecte de investiții cu fonduri europene (POIM, PNRR), absolut necesare pentru conformarea sistemelor de apă și de apă uzată, datorită imposibilității accesării unor noi credite pentru cofinanțare. În acest moment APA CANAL S.A. Galați are contractate 2 împrumuturi în valoare totală de 92.990.000 lei și există riscul neachitării ratelor pentru rambursarea acestora.

Astfel, ne vom afla în situația de nu mai putea efectua plăți aferente cofinanțării în cadrul contractelor de lucrări și de servicii din cadrul *“Proiectului Regional de dezvoltare a Infrastructurii de apă și apă uzată în Județul Galați, în perioada 2014-2020”* (POIM), Contract de finanțare nr.158/20.12.2017, cu termen de finalizare anul 2023.

Mai mult, cererea de finanțare pentru noul proiect *“Sprijin pentru pregătirea aplicației de finanțare și elaborare documentații de atribuire pentru proiectul de reabilitare și extindere sisteme de alimentare cu apă și de canalizare în județul Galați – Etapa 2”*, nu poate fi transmisă către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene. În acest nou proiect sunt incluse investiții în UAT Matca și UAT Galați. Este semnat Contractul de finanțare nr.503/05.03.2021, s-au elaborat atât studiul de fezabilitate cât și documentațiile de atribuire.

Situația financiară înregistrată pentru anul 2021 (pierdere de cca. 8 milioane lei) și bugetul de venituri și cheltuieli pentru anul 2022 (al cărui rezultat este o pierdere de cca. 22 milioane lei, din cauza creșterii prețului la energia electrică și gaze naturale, buget elaborat în baza strategiei de tarifare aprobată în 2019) nu ne permiteau obținerea unui acord de împrumut necesar cofinanțării (cca.3 milioane euro). Fără acest document de la bancă nu se poate aproba proiectul.

Întrucât nu există profit la finalul anului 2021, ne aflăm în imposibilitatea realizării de lucrări de investiții din surse proprii (înlocuiri rețele apă și canalizare, echipamente, utilaje din stațiile de tratare apă potabilă și apă uzată etc.).

Faptul că în anul 2022 nu exista sursă de finanțare a lucrărilor de investiții, coroborat cu gradul avansat de uzură al mijloacelor fixe concesionate, impunea, obligatoriu, realizarea unor lucrări suplimentare de reparații, pentru a menține siguranța în exploatare a sistemelor, ceea ce putea conduce la depășirea cheltuielilor de reparații prognozate pentru anul 2022.

III. Măsuri imediate adoptate:

- ✓ Creșterea veniturilor din activitatea de bază, concomitent cu reducerea drastică a lucrărilor de investiții din surse proprii;
- ✓ Diminuarea costurilor operaționale prin diminuarea cheltuielilor: reducerea consumurilor de combustibil, materii prime și materiale. Din păcate, reducerea acestor consumuri nu se regăsește proporțional în reducerea costurilor, motivat de faptul că prețurile combustibililor (benzină și motorină) au crescut și continuă să crească exagerat de mult. Majorarea prețurilor are loc și în cazul materiilor prime de absolută necesitate în fluxul tehnologic al Operatorului: sulfat de aluminiu, clor lichid, hipoclorit de sodiu, precum și pentru apa brută;
- ✓ Recuperarea soldurilor restante acumulate de clienți în perioada pandemiei, inclusiv prin debranșare, imediat după ridicarea stării de alertă și după notificare, conform prevederilor legale și contractuale;
- ✓ Sistarea angajării de personal suplimentar. Operatorul APA CANAL S.A. Galați are o politică prudentă privind evoluția numărului de personal. În perioada 2018-2022 numărul de personal a rămas constant (1082 salariați în 2018, 1077 salariați în 2019, 1080 salariați în 2020 și 2021 și 1083 în 2022) deși în această perioadă s-au preluat în aria de operare sistemele de alimentare cu apă și apă uzată din 12 UAT-uri, implicit personalul aferent.

În legătură cu acest aspect, subliniem faptul că salariul mediu în APA CANAL S.A. Galați este semnificativ mai scăzut față de salariul mediu la nivel de ramură. Salariații Operatorului nu vor beneficia în 2022 de majorări salariale, premieri, decontarea biletelor de odihnă / vouchere de vacanță sau alte facilități. Reducerea numărului de personal prin disponibilizare colectivă nu reprezintă o

soluție, întrucât costurile compensatorii per salariat prevăzute în CCM sunt duble față de cheltuiala anuală cu salariatul.

- ✓ Prețul la apă potabilă și tariful la canalizare-epurare în vigoare la acest moment ne situează pe locul 22 din cei 43 operatori la nivel național. Prețul total apă și canalizare-epurare este 8,54 lei/mc fără TVA. Cel mai mare tarif similar aplicabil la 01 martie 2022 este 11,63 lei/mc fără TVA. Nouă dintre operatori au tarife la apă și canalizare-epurare ce depășesc 10 lei/mc fără TVA. Mulți dintre Operatori vor face demersuri pentru majorarea tarifelor, justificat de creșterea costurilor cu energia electrică și gazele naturale.

IV. Demersuri realizate pentru revizuirea strategiei de tarificare

Societatea APA CANAL S.A. GALAȚI avea aprobată, prin Actul Adițional nr.45/2019 la Contractul de delegare a gestiunii serviciului de alimentare cu apă și canalizare încheiat cu Asociația de Dezvoltare Intercomunitara „Serviciul Regional Apa Galați”, o strategie de tarificare pentru perioada 2017-2023, realizată în cadrul Analizei Cost-Beneficiu, pentru „Proiectul Regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în județul Galați, în perioada 2014 -2020”. Această strategie de tarificare a fost finalizată în 2019, având ca date de plecare în prognoză, datele pe anul 2018.

În perioada 2018-2021 au fost înregistrate o serie de majorări importante ale principalelor elemente de cheltuieli (energie electrică, gaze naturale, materiale, combustibil, salariu minim pe economie etc.), atât ca urmare a schimbărilor legislative, cât și ca urmare a creșterii exagerate a costurilor materiilor prime, materialelor, inclusiv creșterea salariului minim la nivel național, aspecte care nu au putut fi anticipate la momentul realizării Analizei Cost-Beneficiu din 2019.

Reamintim faptul că sectorul serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare este unul strategic, funcțional, cu un grad bun de absorbție a fondurilor europene și care nu beneficiază de subvenții din partea statului sau UAT-urilor.

În acest context, a fost absolut necesară revizuirea Strategiei de tarificare pentru perioada 2017-2023, pentru a asigura nu doar o dezvoltare durabilă a Operatorului Regional din județul Galați, ci și funcționarea imediată, în condiții de siguranță a sistemului de alimentare cu apă și de canalizare din toată aria de operare.

Prin Hotărârea nr.12/2022 Asociația de Dezvoltare Intercomunitară “Serviciul Regional Apa Galați” a aprobat ajustarea Strategiei de tarifare pentru anul financiar 2022, aplicabilă începând cu 1 aprilie 2022.

V. Noile tarife aprobate prin Decizia ANRSC nr.44/23.03.2022

Societatea APA CANAL S.A. Galați a făcut demersurile necesare aprobării de către Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice București a noilor prețuri/tarife pentru serviciile de alimentare cu apă și de canalizare-epurare, conform “Planului anual de evoluție a tarifelor la apă și canalizare în perioada 2017-2023”, inclus în Actul aditional nr.57/2022 la Contractul de delegare a gestiunii serviciului.

Prin Decizia ANRSC nr.44/23.03.2022 au fost aprobate noile prețuri/tarife, aplicabile începând cu 1 aprilie 2022.

Denumire serviciu prestat	Pret/tarif aprobat conf. Deciziei ANRSC 72/25.05.2021		Pret/tarif aprobat conf. Deciziei ANRSC 44/23.03.2022	
	populatie (cu TVA 9%) lei/mc	rest utilizatori (fără TVA) lei/mc	populatie (cu TVA 9%) lei/mc	rest utilizatori (fără TVA) lei/mc
Apa potabila produsa, transportata si distribuita pentru intreaga arie de operare a Societatii Apa Canal S.A Galati	5,46	5,01	7,32	6,72
Canalizare-epurare pentru intreaga arie de operare a Societatii Apa Canal S.A Galati	3,85	3,53	5,00	4,59

VI. O nouă revizie a strategiei tarifare după plafonarea prețurilor la energie electrică și gaze naturale

Întrucât:

- prin OUG nr.27/22 martie 2022 s-a stabilit plafonarea prețului final facturat al energiei electrice la cel mult 1 leu/KWh (cu TVA), iar pentru gaze naturale la cel mult 0,37 lei/KWh (cu TVA) pentru perioada 1 aprilie 2022 – 31 martie 2023,
- prin Hotărârea nr.12/2022 Asociația de Dezvoltare Intercomunitară “Serviciul Regional Apa Galați” a stipulat că, în cazul emiterii unor decizii guvernamentale ulterioare privind plafonarea/scăderea prețului la energie, gaze, combustibil și/sau a altor elemente din structura tarifului, care nu au fost luate în calcul, Operatorul Regional va modifica în consecință Strategia de tarifare pentru anul financiar 2022 și o va supune spre aprobare către A.G.A. ADI “Serviciul Regional Apa Galați”,

Societatea APA CANAL S.A. Galați a demarat formalitățile necesare unei noi revizuirii a Strategiei tarifare pentru anul 2022 și aprobării acesteia de către A.G.A. ADI “Serviciul Regional Apa Galați”.

Ulterior, documentația va fi trimisă la ANRSC pentru aprobarea noilor prețuri/tarife, calculate cu prețurile plafonate la energie electrică și gaze naturale.

Prin urmare, prețurile/tarifele pentru serviciile de apă și canalizare-epurare se vor diminua, proporțional cu efectul plafonarilor anterior menționate.